

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Η ΤΡΙΤΗ ΔΙΑΡΚΗΣ

ΤΡΙΤΗ Διαρκής καλλιτεχνική έκθεσις τοῦ Κράτους ἦτο ἀτυχής. Ἐξωσθεῖσα τοῦ Ζαππείου, εὐρέθη ἑξαφνα ἄστεγος καὶ μόνον ἡ εὐμένεια τοῦ «Παρνασσοῦ» τῆς ἐπέτρεψε νὰ συνεχίσῃ τὴν ἐμφάνισίν της. Ἀλλ' ὁ χώρος στενὸς καὶ

δι' αὐτὸ δίδει τὴν ἐντύπωσιν κάποιας πενιχρότητος. Τὸ τμήμα τῆς ζωγραφικῆς ἔχει ἐκθέτας 37 μὲ 57 ἔργα, τὸ τῶν σχεδίων καὶ κρατηδογραφιῶν 5 ἐκθέτας μὲ 8 ἔργα καὶ τὸ τῆς γλυπτικῆς 6 μὲ ἔργα 8. Λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι πλέον τῶν δύο ἔργων εἰς οὐδένᾳ ἐπετράπη νὰ ἐκθέσῃ, ἡ Τρίτη Διαρκὴς παρουσιάζει ὅπως δῆποτε μίαν συγκέντρωσιν ποικίλης καλλιτεχνικῆς ἐκδηλώσεως.

Ὁ κ. Μποκατσιάμπης—ὁ καὶ πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς—εἰς τὰ δύο ἔργα του εἶνε πάντοτε ὁ ἔμπειρος τεχνίτης, ὁ πιστὸς εἰκονογράφος τῆς φύσεως. Τὸ «Γύρισμα τοῦ Ὑμηττοῦ»—ἐν καταπράσινον τοπεῖον—Ἀττικώτατον πλήρες ζωῆς. Εἰς μίαν ποιητικωτάτην ἀποψιν τῆς Καστέλλας μὲ πολλὴν γλυκύτητα ἀποδίδονται αἱ πρωῒναι ἀνταύγειαι.

Ὁ κ. Ροῦλδς ἐκθέτει μίαν εὐτραφῆ γυναῖκα ράπτουσαν, καὶ μίαν προσωπογραφίαν τοῦ συναδέλφου κ. Π. Νιρβάνᾳ, τὸν ὁποῖον ἔχει ἀποτυπώσει εἰς μίαν κακὴν στιγμὴν ἀπελπιστικῆς δυσφορίας, ἡ ὁποία μετέχει φυσιογνωμικῶς καὶ παραδόξου τινος ἐκστάσεως. Λεῖπει ἡ ἀγαθότης, ἡ ὁποία χαρακτηρίζει τὸν κομφοεπῆ λογοτέχνην. Τοῦ κ. Παπαπαναγιώτου «Ἡ πλύστρες» εἶνε μία ρεαλιστικὴ εἰκὼν καλλίστη ὑπὸ ἔποψιν προσοπτικῆς καὶ χρώματος, μὲ πολλὴν κίνησιν ἀντιθέτως, εἰς τὸν «Τσοπανᾶκον» λείπει ὁ Ἑλληνικὸς χαρακτήρ, ὃν συναγτῶμεν ζωηρὸν εἰς τὴν «Ἡπειρώτισσαν» τοῦ κ. Φερεκύδου, ἱκανὴν δει-

κνύοντος ἀντίληψιν εἰς τὴν ἀπόδοσιν τοῦ χωρικοῦ τύπου. Τὰ «Χιόνια» τοῦ κ. Τριανταφυλλίδου πολὺ ἀληθινὰ καὶ ποιητικά. Ἐκθέτου χιονισμένους ἀπόψεις τῶν Ἀθηνῶν καὶ οἱ κ.κ. Ἀριστεὺς καὶ Γεραλῆς, ἀλλὰ δὲν μᾶς δίδουν πραγματικὸ χιόνι, κάμνοντες κατὰχρησιν τοῦ κυανοῦ χρώματος. Ὁ κ. Τριανταφυλλίδης κατῴρθωσε νὰ δώσῃ ἑκφρασιν εἰς τὴν νεκρὰν ἄλλως ὅψιν, ἣν ἔχει ἡ χιών. Ὁ κ. Βικᾶτος ἰδιαιτέρως ἐπιτυγχάνει εἰς τὰ οἰκογενειακὰ θέματα. Ἡ Γιαγιά ἡ ὁποία ἀγκαλιάζει τὸ ἐγγονάκι της εἶνε ἐν σύμπλεγμα ἔχον τὰς ἀρετὰς καλῆς συνθέσεως καὶ ἀμέμπτου σχεδίου. Τὸ βερνίκωμα τῆς εἰκόνης εἶνε ὅμως τόσον ἐλαττωματικόν, ὥστε ἐμποδίζει νὰ σταματήσωμεν πολὺ πρὸ αὐτῆς.

Τοῦ κ. Μηλιάδου τὸ ἀκρογιάλι τῆς Αἰγίνης ἔχει μίαν ἀτμόσφαιραν διαυγῆ, ἐνῶ ἀντιθέτως τοῦ Μάρνη, τοῦ περιφήμου τῆς Γαλλίας ποταμοῦ, μίᾳ μικρᾷ ἀποψίς ἔχει τῆς Δύσεως τὴν φαϊὰν μελαγχολίαν.

Ὁ κ. Χρηστοφῆς ἐκθέτει καὶ πάλιν τὸν ἄριστον πίνακα του «Μητρικὴ φροντίδες». Ἐν σκίτσον παριστῶν ἐν ὑπαίθριον στρατιωτικὸν μαγειρεῖον, εἶνε παραστατικώτατον. Ὁ κ. Μ. Ἀξελδς εἰς δύο σκίτσα γυναικείων προσωπογραφιῶν δίδει δείγματα προσεκτικῆς καὶ τεχνικῆς ἐργασίας. Ὁ κ. Λαζαρῆς εἰς τὴν «Παραφωτιὰν» (διατὶ «Παραφωτιὰ» καὶ ὄχι «Κοντὰ στή φωτιά») κατῴρθωσεν ἐπιτυχῶς νὰ ἀναπαραστήσῃ τὴν ἐκ τῆς ἐστίας ἀναδιδομένην ἀντανάκλασιν τῆς λάμπews ἐπάνω εἰς τὸ φόρεμα τῆς θερμαινόμενης κυρίας, ἀλλὰ μὲ κάποιαν ὑπερβολικότητα.

Ὁ κ. Λουκίδης συνεχίζων τὴν σειρὰν τῶν ἐκκλησιαστικῶν θεμάτων ἐμφανίζεται μὲ δύο νέους πίνακας μεγάλης τεχνικῆς ἀξίας. Ἡ πρόσφυξ, μίᾳ γραῖα μοναχῇ, μὲ γαλήνιον ἑκφρασιν καὶ πολλὴν μελαγχολίαν εἰς τὰ μάτια, ἔχει ὄλην τὴν ἐγκαρτερησιν γυναικὸς ἀφιερωθείσης εἰς τὴν θείαν λατρείαν, ἀλλὰ καὶ πικραμένης διὰ τὴν στέρησιν τῆς πατρὸς γῆς. Ἀνώτερος ἔτι πίναξ εἶνε αἱ «Μυροφόροι», τρεῖς γυναῖκες,

αί όποιαί στηριζόμεναι εις μίαν στήλην του ναού έμφανίζουσιν μίαν άληθινήν τριλογίαν θρησκευτικής πίστεως. Ή μία κρατεί θυμιατόν, ένφ αί άλλαι έχουν συμπελεγμέναι τās χειρας, έπακουμβούν δέ ή μία επί τής άλλης. Ή ευγένεια τών χαρακτηριστικών δίδει εις τήν όλην εικόνα μίαν έσωτερικήν αξίαν, συνδυαζομένην με τήν τόσφ λεπτήν εκδήλωσιν άληθινής τέχνης. Ο κ. Γουναρόπουλος εκθέτει τής «Φιλενάδες», δυό χαριτωμένα κεφάλια φιλενάδων, ευχαριστημένων εκ τής αναγνώσεως μιās επιστολής, άριστα ειργασμένα, χωρίς καμμίαν επιτήδευσιν, εις ένα τόνον άρμονικώτατον. Θά ήτο άψογος ό πίναξ, εάν δέν ειχεν έν σφάλμα προοπτικόν. Ή κεφαλή τής αναγινωσκούσης εινε μικρότερα τής άλλης, ένφ εινε εις τό πρώτον επίπεδον.

Ο κ. Περ. Λύτρας εις δύο μικρούς άλλ' εκφραστικούς πίνακας δίδει επιτυχείς τόνους άφθόνου φωτός. Ο «Επιμελής μαθητής» εινε μία ιμπρεσιονιστική έντύπωσις έντός τών όρίων ευτυχώς τής τέχνης. Εις τής «Πάπιες» δίδει παιγνιώδεις ποικίλας άντανακλάσεις.

Οί κ. κ. Ε. Ίωαννίδης και Ν. Όθωναίος μάς κάμνουν και πάλιν νά εκτιμήσωμεν, ό μεν τήν γνωστήν συμπαθητικήν του «Καλόγρηαν» ό δέ τήν ποιητικήν «Επιστροφήν» του.

Τό «Καίκι» τής δ. Λασκαρίδου με τήν εκτάκτως επιτυχή άποψιν τών βουνών εινε άπό τά καλλίτερα έργα. Εις του κ. Ζωγράφου τόν Ί-

λισσόν εκτυλίσσεται έν ώραίον μελαγχολικόν τοπίον.

Εκ τών άλλων έργων ιδιαιτέρας μνείας αξίζουσιν ή θαλασσογραφία του κ. Ν. Καλογεροπούλου και ή παραπλεύρως όμοία σχεδόν, αλλά συνθετωτέρα, του κ. Ρωμανίδου τό «Ανοιξιάτικο αεράκι» τής δ. Στεφάνου, τά Χρυσάνθεμα του Σμυρναίου ζωγράφου κ. Συρράκου, τά Τριαντάφυλλα τής κ. Ταρσούλη, τό Δελιγόν του κ. Κογεβίνα—πίναξ διακοσμητικού μάλλον χαρακτήρος—ό Αύλητής του κ. Ν. Λύτρα, ένας Σκύλος του κ. Ε. Θωμοπούλου, τά Δενδράκια τής κ. Γεωργαντή, ό Έλαιών τής δ. Ε. Καραπαύλου, αξίας μαθητρίας του κ. Μποκατσιάμπη, ή Καστέλλα τής κ. Άσπρογέρακα, ή Καθρεπτιζόμενη τής δ. Δούζη και τό Φθινοπωρινόν του έρασιτέχνου κ. Βώκου.

Τής γλυπτικής τά έργα ελάχιστα. Του κ. Άλεξανδροπούλου έν μαρμάρινον ανάγλυφον, του κ. Γεωργαντή μία παλαιά σπουδή και μία προτομή εκ φωτογραφίας, του κ. Στεργίου ή γνωστή «Εκστασις, του κ. Συννέφα τό Χαμίνι και προτομή του πολεμιστού Καμάρα, έν σκίτσο του κ. Μαυρουδή και ή «Νίκη» του κ. Λαμπαδίτου, άναμνηστική τών πολέμων 1912—1913 ήτις και έδωρήθη ύπ' αυτού εις τήν μεραρχίαν ήτις άπηλευθέρωσε τά πρώτα Έλληνικά χωρία τής Μακεδονίας.

Κ.

ΣΥΜΜΙΚΤΑ

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

Ή νέα καλλιτεχνική έκθεσις ήνοιξεν εις τά πέριξ τών Άθηνών.

Εκθέται εινε πολλοί. Ο Άπρίλιος πρώτος. Ένας πίναξ παριστάνων άπτικόν κάμπον με τά άνθοστρώματα άσπρολούλουδιών με τούς χρυσούς στάχους και τίς χιονισμένες άχλαδιές, κρίνεται ως έργον μεγάλης έμπνεύσεως.

Είπομεν ότι κρίνεται, ένφ κριτική ουδεμία έδημοσιεύθη επί τών έργων αυτών. Άλλοίμονον εάν έδημιουργείτο τοιαύτη κριτική. Οί τεχνοκρίται θά ήσαν ίκανοί νά μάς ειπουν, ότι ή παπαρουνες φυτρώνουν πολύ χαμηλά ένφ έπρεπε νά φυτρώνουν ύψηλότερον, ότι τό φώς έπρεπε νά εινε όλιγώτερον, ή πνέουσα αύρα δέν έχει «έλληνικήν πνοήν», ότι ό Άπρίλιος εις πλειστούς πίνακας μιμείται ξένους ζωγράφους και ότι ή Φύσις άντιγράφει...τήν τέχνην!

Τ. Μ.

Η ΑΜΙΕΝΗ

Ή Άμιένη ένώπιον τής όποιας κρίνεται ή τύχη του Πολιτισμού και τής έλευθερίας του ανθρώπου, κείται επί του ποταμού Σόμ και έχει έβδομήκοντα περίπου χιλιάδας κατοίκων.

Έχει υπέροχα μνημεία. Ή Μητρόπολις τής

εινε άριστούργημα άρχιτεκτονικής. Ή φαιά σιλουέττα της με τόν μεγάλον τρούλλον και τούς δύο θαυμαστούς πύργους, ύψουται επιβλητική και δεσπόζει τών πέριξ. Ή Μητρόπολις τής Άμιένης εινε έν άπό τά παλαιότερα μνημεία τής Γαλλίας. Ή κατασκευή της ήρχισε τό 1220. Οί δέ δύο μεγάλοι πύργοι έτελείωσαν μετά εκατόν έτη, κατά τό 1320.

Ή Άμιένη έχει και μεγάλην βιβλιοθήκην, περιλαμβάνουσιν τεσσαράκοντα πέντε χιλιάδας τόμους και πεντακόσια χειρόγραφα. Έχει επίσης και θαυμάσιον μουσείον, τό μουσείον του Ναπολέοντος.

Τά βελούδινα είδη και οί τάπητες τής Άμιένης φημίζονται καθ' όλον τόν Κόσμον. Αί δύο αύται βιομηχανίαι εύρίσκονται πράγματι εκεί έν αξιοζηλεύτῳ άκμῃ.

Μ. Αλλιανός

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑΙ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑΙ

Έλλη Βαφειάδου

Μέχρι πρό όλίγου καιρού ήτο έντελώς άγνωστος. Σήμερον τήν γνωρίζει όλη ή Έλλάς. Ήρκεσε πρός τοῦτο μία και μόνη εμφάνισις της εις κάποιαν συναυλίαν. Όσοι τήν ήκουσαν νά τραγουδή, έδικαίωσαν έξ όλοκλήρου τούς άρχαίους